

Etická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah předmětu Etická výchova, jenž je realizaci stejnojmenného doplňujícího vzdělávacího oboru, tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživost. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

- Etické hodnoty
- Sexuální zdraví
- Rodinný život
- Duchovní rozměr člověka
- Ekonomické hodnoty
- Ochrana přírody a životního prostředí
- Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost - porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů:

- ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje Etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích.
- ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy.
- ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva.
- ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí.
- ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků.
- ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví.

Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Etická výchova žáka především vede:

- k navázání a udržování uspokojivých vztahů,
- k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém,
- k tvořivému řešení každodenních problémů,
- k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými,
- ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru,
- k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislosti moderního světa.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- prožitkovou metodou vést k aplikaci osvojených vědomostí a dovedností
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- vnímat problémové situace, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a plánovat vlastní způsob řešení
- kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a být schopen je obhájit, uvědomovat si odpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky kultivovaným projevem
- naslouchat druhým, projevat empatii
- rozvíjet komunikativní dovednosti

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině, společně vytvářet pravidla práce v týmu
- podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty upevňovat dobré mezilidské vztahy, umět poskytnout pomoc a požádat o ni

Kompetence občanské

- respektovat druhé, vážit si jejich vnitřních hodnot, umět se vcítit do situací druhých, odmítat útlak, hrubé zacházení, umět se postavit proti fyzickému a psychickému násilí

Kompetence pracovní

- využívat znalostí a zkušeností z ostatních vzdělávacích oblastí pro vlastní rozvoj pro-sociálního chování

Kompetence digitální

- žáci pracují s digitálními zařízeními a vhodnými aplikacemi při aktivitách zadaných v rámci Etické výchovy

- v rámci zadaných domácích úkolů a případné distanční výuky se učí pracovat s komunikačními programy a plnit úkoly v online prostředí
- pravidelně se zařazují úkoly, které přímo vyžadují zpracování pomocí digitálních prostředků
- připomínáme nutnost dodržovat zásady bezpečného chování při používání digitálních nástrojů a seznamujeme žáky s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet

1. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>Základy mezilidských vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> - představení se - významy jednotlivých křestních jmen - důvody pro oslovování křestními jmény - oslovování učitele a dospělých osob ve škole - vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu - pravda a lež - pozdrav a jeho formy - omluva- její význam a formy - prosba - vděčnost za vykonané dobro- poděkování - vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově- sezení v kruhu, problém má přednost, neskákat si do řeči atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - si osvojí oslovování křestními jmény - používá vhodné formy pozdravu - dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě - si osvojí vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy - vnímá důležitost pravidel v životě člověka 	<p>ČJ,CJ - jazyk, jazyková komunikace Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - si osvojují oslovování křestními jmény, - používání vhodných forem pozdravu, - poděkování, omluva - přiměřená gestikulace - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností dítěte
<p>Vztahy v naší rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnota rodiny - význam rodičovské lásky 	<ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální 	

		<p>výchova</p> <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Základy sebeúcty a úcty k druhým</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastní hodnoty - moje jméno - oslava narozenin a svátku - způsoby přepisování pozitivních vlastností druhým - vzájemná úcta při mezilidské interakci- pozdravit se, pěkně se oslovovat atd. - kamarádství - základní rozlišování pocitů u sebe a u druhých - starostlivost o vlastní věci 	<ul style="list-style-type: none"> - si osvojí základní(předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým - zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci - dostatečně zvládá starost o svoje věci 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	<ul style="list-style-type: none"> - si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
<p>Spolupráce a tvořivost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledání, co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás - podpora spolupráce - společné plnění úkolů - zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování - tvořivá pomoc spolužákům 	<ul style="list-style-type: none"> - hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo něho - si osvojí základní formy spolupráce - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>M- matematika a její aplikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Hv,Vv- umění a kultura</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Průřezová témata:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Základy prosociálnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání a prožívání prosociálnosti - pomoc v běžných rodinných situacích - pomoc v běžných školních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života - zvládá základní formy prosociálního chování v rodině - zvládá základní formy prosociálního chování ve škole 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>M- matematika a její aplikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Hv,Vv- umění a kultura</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, - vyjádření soucitu, - zájem o spolužáky

2. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>Třída jako společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam třídy v životě žáka - význam pravidel - dodržování dohodnutých pravidel - význam a způsoby sankcí-odměny a tresty - transfer pravidel do reálného života - základní práva a povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách - orientuje se ve stylu působení sankcí - vnímá své základní práva a povinnosti 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace M- matematika a její aplikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv,Vv- umění a kultura Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel. - podle schopností dítěte - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností žáka
<p>Základní komunikační dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - důvody k tázání - význam tázání se - vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek - vnímavost ke vhodným a 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si vhodné způsoby kladení otázek - rozlišuje vhodné a nevhodné či 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace M- matematika a její aplikace</p>	

<p>hrubým výrazům ve verbální komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímavost k právu druhého být vyslechnutý 	<p>hrubé výrazy ve své verbální komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svoji trpělivost a neskáče druhým do řeči 	<p>TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv, Vv- umění a kultura Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty</p> <ul style="list-style-type: none"> - zcitlivění pro poznání základních charakteristických rysů vlastní osobnosti - základy sebepoznání - hledání toho, v čem jsem výjimečný - moje silné, slabé stránky - já a lidé v mém okolí- odlišnosti a podobnosti - pojmenování základních pocitů 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá vlastní jedinečnost a originalitu - vytváří si základy svého sebepoznání - vnímá odlišnosti a podobnosti lidí 	<p>TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	

<p>Pozitivní hodnocení druhých</p> <ul style="list-style-type: none"> - důvody k pozitivnímu hodnocení druhých - poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí, zejména v rodině a ve třídě - způsoby přepisování pozitivních vlastností druhým - projevování pozornosti - projevování laskavosti - projevování uznání v běžných podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých - pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách - uvědomuje si pozitivní vlastnosti lidí ve svém okolí - zvládá projevovat pozornost, laskavost a uznání vůči druhým 	<p style="text-align: center;">- pracovní</p> <p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problémů - komunikativní - sociální a personální - občanské 	
<ul style="list-style-type: none"> - Tvořivost - představivost a obrazotvornost - nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů - nácvik zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování - nácvik samostatného pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí tvořivé myšlení 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace M- matematika a její aplikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv,Vv- umění a kultura Člověk a svět práce Průřezová témata:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - enviromentální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Prosociální dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělení a význam pro mezilidské vztahy - darování a význam pro mezilidské vztahy - využití tvořivosti při darování- vymyšlení a vytvoření dárku pro druhé atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování - využívá tvořivost při darování 	<p>Člověk a jeho svět Vv- umění a kultura Člověk a svět práce</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	

3. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>Zúčastněné naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležitost naslouchání v životě člověka především v rodině a ve škole - důsledky nepozornosti při naslouchání - výhody naslouchání 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí schopnost naslouchat druhým 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace M- matematika a její aplikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv,Vv- umění a kultura Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	<ul style="list-style-type: none"> - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností žáka
<p>Tvořivost</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální schopnosti související s tvořivostí - divergentní myšlení - význam tvořivosti v mezilidských vztazích - způsoby realizace tvořivosti 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své speciální schopnosti související s tvořivostí - rozvíjí své divergentní myšlení - rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace M- matematika a její aplikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů

<p>v mezilidských vztazích- zvláště v rodině a třídním kolektivu</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé 		<p>Hv,Vv- umění a kultura Člověk a svět práce Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - enviromentální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Komunikace citů</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastních citů a pocitů - pojmenování základních citů - vyjadřování základních citů - vyjadřování citů spojených s obdivem druhých - vyjádření citů laskavosti k druhým - sdělování radosti - eliminace vzájemného urážení se 	<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje základní city - vyjadřuje city v jednoduchých situacích - vyjadřuje pozitivní city - eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým 	<p>ČJ - jazyk, jazyková komunikace Člověk a jeho svět Hv,Vv- umění a kultura Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje city v jednoduchých situacích

<p>Empatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímavost k situaci druhých - pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků - pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny - vzájemné pochopení ve třídě - důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých - zmírňování prožívání smutku u druhých 	<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje situaci druhých - poskytuje adekvátní pomoc - dokáže chápat situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků - identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých - dokáže zmírnit prožívání smutku druhých 	<p>ČJ - jazyk, jazyková komunikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv, Vv- umění a kultura</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc
<p>Prosociální chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam blízkého člověka pro život jednotlivce - základy kamarádství - význam kamarádství - vlastnosti dobrého kamaráda - způsoby vyjádření zájmu o prožívání a chování druhého - význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy - práce na společném úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> - navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy - vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých 	<p>ČJ, CJ- jazyk, jazyková komunikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	

4. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>Neverbální komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s možnostmi neverbální komunikace - zásady neverbální komunikace - postoje těla - mimika, úsměv - zrakový kontakt - gesta - podání ruky - zásady efektivní neverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace - vnímá základní prvky neverbální komunikace u sebe a u druhých 	<p>ČJ - jazyk, jazyková komunikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv,Vv- umění a kultura Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální 	<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností žáka
<ul style="list-style-type: none"> - Pozitivní hodnocení druhých - formy pozitivního hodnocení druhých - připisování pozitivních vlastností druhým - formy pochvaly - význam pochvaly - účinnost pochvaly - správná reakce na pochvalu - umění odpustit - význam vyjádření odpuštění - usmíření - úcta k handicapovaným 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit druhému pochvalu - správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel - vhodně vyjadřuje odpuštění druhým - dokáže se usmířit s druhými - projevuje úctu k handicapovaným 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	
Komunikace citů <ul style="list-style-type: none"> - usměrňování základních citů - pocity spokojenosti - problematika sympatie - pocity smutku a obav a jejich usměrňování - hněv a jeho zvládnání 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá důležitost usměrňování základních citů - vnímá problematiku sympatie - sociálně přijatelným způsobem usměrňuje svůj hněv 	ČJ - jazyk, jazyková komunikace Člověk a jeho svět Průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální 	
Empatie <ul style="list-style-type: none"> - pochopení důležitosti empatie - zážitek přijetí pro každé dítě - nácvik přátelského přijetí - pomocí empatie předpokládat reakci druhých - vyjádření soucitu 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe důležitost empatie - zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe - vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit - dokáže vyjádřit soucit 	ČJ - jazyk, jazyková komunikace TV - člověk a zdraví Člověk a jeho svět Průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	
Reálné a zobrazené vzory			

<ul style="list-style-type: none"> - já a moje vzory - kde jsou mé vzory? - vzory v rodině - co mě na vzorech přitahuje 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje své vzory - identifikuje, co ho na jeho vzorech přitahuje 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Hv,Vv- umění a kultura</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova demokratického občana - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
---	---	---	--

5. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>Dialog jako prostředek komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam dialogu - zásady dialogu - nácvik dialogu s rodiči a učiteli - nácvik dialogu s vrstevníky 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Hv,Vv- umění a kultura Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace - zvládá položit vhodnou otázku - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností žáka
<p>Sebehodnocení a sebeúcta</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání úspěchu - význam úspěchu - sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si své schopnosti a silné stránky - vnímá a reflektuje svoje úspěchy - vnímá vliv pozitivního naladění na 	<p>TV- člověk a zdraví Člověk a jeho svět Člověk a svět práce</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - podpora sebeoceňování - význam pozitivního naladění - vliv pozitivního naladění na zdraví - rozvoj sebepoznání - sebepřijetí - způsoby vhodné a nevhodné sebe prezentace - význam komunikace při sebe prezentaci - sebeovládání - překonávání překážek při dosahování cílů - cílevědomost 	<p>svůj život</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje sebepřijetí - rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebe prezentace - rozvíjí své sebeovládání - utváří si, vnímá a reflektuje své cíle 	<p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<ul style="list-style-type: none"> - iniciativa a tvořivost - iniciativa ve vztahu k jiným - výhody a rizika iniciativnosti - zásady iniciativnosti - hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky - iniciativa nepřijatá jinými - zpracování neúspěchu - smysluplné využití volného času 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a reflektuje význam iniciativy pro společnost - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky - reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání - rozvíjí smysluplné využití volného času 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>M- matematika a její aplikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Hv,Vv- umění a kultura</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova - enviromentální výchova - multikulturní výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému 	

		<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<ul style="list-style-type: none"> - asertivita - základy asertivity - význam asertivity - rozlišování mezi nabídkami druhých - schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání - schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání - technika odmítání 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá důležitost asertivity pro svůj život - dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků - reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě - zvládá techniku odmítání 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - multikulturní výchova - enviromentální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Prosociální chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - povzbuzení druhých - služba pro druhé - zájem o spolužáky a vrstevníky - respektování druhých - svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým 	<ul style="list-style-type: none"> - povzbuzuje druhé - projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky - dokáže být druhým prospěšný - respektuje druhé - vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova 	

<ul style="list-style-type: none"> - zodpovědnost za svá rozhodnutí 		<ul style="list-style-type: none"> - výchova demokratického občana <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	
--	--	---	--

6. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>Otevřená a citlivá komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - otevřené vyjadřování - rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci - komunikační chyby - komunikační šum - komunikační překážky a bariéry - důležitost respektu a vzájemného naslouchání - komunikace ve ztížených podmínkách - hádka - eliminace hrubých výrazů ve vyjadřování 	<ul style="list-style-type: none"> - otevřeně a citlivě komunikuje - uvědomuje si příčiny komunikačních šumů a chyb - zvládá odstraňovat komunikační překážky a bariéry - rozvíjí schopnost naslouchat druhým 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov, D- člověk a společnost</p> <p>TV, VkZ- člověk a zdraví</p> <p>PŘ, Z- člověk a příroda</p> <p>Hv, Vv- umění a kultura</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - multikulturní výchova - enviromentální výchova - výchova demokratického občana 	<ul style="list-style-type: none"> - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností žáka

		<ul style="list-style-type: none"> - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Rozhodnost a řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní formulace problému - analýza problému - schopnost podívat se na věc očima druhého - způsoby řešení problému - postup při přeformulování problému - spolupráce ve ztížených podmínkách - kritické posuzování svých výsledků a vyvozování z nich závěrů pro využití v budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá problém jako výzvu - uvědomuje si potřebu tvořivě řešit problém - spolupracuje s druhými ve ztížených podmínkách - zpracovává své zkušenosti a vyvozuje z nich závěry využitelné pro další jednání 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov, D- člověk a společnost</p> <p>M- matematika a její aplikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>PŘ, Z- člověk a příroda</p> <p>Vv- umění a kultura</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - mediální výchova - enviromentální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana - výchova k myšlení 	

		<p>v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Fair play</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a zásady soutěživosti - zdravá soutěživost - význam pravidel - význam pravidel ve hře a jejich dodržování - asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích - prosociálnost a sport - umění férově se prosadit a obhájit 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá výhody, nevýhody soutěživosti - dokáže se chovat prosociálně i v soutěživých situacích - reflektuje význam pravidel ve hře - jedná ve stylu fair play 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov- člověk a společnost</p> <p>M- matematika a její aplikace</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>PŘ, Z- člověk a příroda</p> <p>Hv, Vv- umění a kultura</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - multikulturní výchova 	

		Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
Média a jejich vliv na člověka <ul style="list-style-type: none"> - nabídka pozitivních vzorů v médiích - kritický přístup k působení médií - média a volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá pozitivní vzory prezentované médií - reflektuje vliv médií na svůj život - reflektuje vztah médií a svého volného času 	ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace Ov, D- člověk a společnost TV- člověk a zdraví PŘ, Z- člověk a příroda Hv, Vv- umění a kultura Informační a komunikační technologie Průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému 	

		<ul style="list-style-type: none"> - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
Rodina, ve které žiji <ul style="list-style-type: none"> - poznání vlastní rodiny a jejích pravidel - práva a povinnosti v rodině - role v rodině - formulace nevyslovených pravidel a očekávání - hodnota rodiny - zlepšení atmosféry v rodině - komunikace v rodině - pochopení jednotlivých členů rodiny - reflexe kritičnosti v rodině - úcta ke členům rodiny - úcta ke stáří - uplatnění sociálních dovedností v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> - více poznává vlastní rodinu - spolupodílí se na zlepšení atmosféry ve vlastní rodině - projevuje úctu ke členům rodiny a starším lidem - otevřeně komunikuje v rodině - reflektuje svoji kritičnost vůči rodičům a dalším autoritám - uplatňuje osvojené sociální dovednosti v rodině 	<p>ČJ - jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov, D- člověk a společnost</p> <p>VkZ- člověk a zdraví</p> <p>PŘ, Z- člověk a příroda</p> <p>Vv- umění a kultura</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova demokratického občana <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
Etika a ochrana přírody a životního prostředí			

<ul style="list-style-type: none"> - úcta k životu ve všech jeho formách - citový vztah člověka k přírodě - vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody - zodpovědnost za životní prostředí - ochrana přírody a prosociálnost - etický rozměr ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje úctu k životu ve všech jeho formách - vnímá krásu a mnohotvárnost přírody - přijímá zodpovědnost za životní prostředí - aktivně se podílí na ochraně přírody 	<p>Ov, D- člověk a společnost PŘ, Z- člověk a příroda Vv- umění a kultura Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - enviromentální výchova <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi děvčaty a chlapci - přátelství a láska - mládí- příprava na lásku - sexuální identita 	<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje vztahy mezi chlapci a děvčaty - rozvíjí svoji sexuální identitu 	<p>Ov, D- člověk a společnost VkZ- člověk a zdraví PŘ - člověk a příroda Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova demokratického občana 	

		Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
--	--	---	--

7. ročník - etická výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
Pravdivá komunikace <ul style="list-style-type: none"> - připomenutí základních komunikačních dovedností - význam pravdivé komunikace - autentičnost v komunikaci - souhlasnost verbální a neverbální komunikace - nebezpečí polopravd a lži - čest a dobré jméno - tajemství 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní komunikační dovednosti - si uvědomuje význam pravdivé komunikace - si uvědomuje nebezpečí lži pro mezilidské vztahy 	ČJ - jazyk, jazyková komunikace Ov, D - člověk a společnost Z - člověk a příroda Informační a komunikační technologie Průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> - individuální přístup, učivo přizpůsobujeme podle schopností žáka

		Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské pracovní 	
Přiměřené sebevědomí <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sebevědomí - podpora sebeoceňování - sebpřijetí - radost a optimizmus v životě - sebepoznání- silné a slabé stránky - práce s chybami - seberozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si přiměřené sebevědomí - dále rozvíjí své sebpřijetí - rozvíjí své sebepoznání - rozvíjí práci se svými chybami 	Ov - člověk a společnost TV, VkJ - člověk a zdraví Vv - umění a kultura Průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana Podpořené kompetence: <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozitivní hodnocení událostí a druhých - vnímavost k „pozitivě“ situace a události - schopnost přeformulovat význam situace a události - význam dovednosti pozitivně přeformulovat význam situace a události 	<ul style="list-style-type: none"> - pozitivně hodnotí situace a události - dokáže pozitivně přeformulovat situace a události - reflektuje dobro, které mu projevilo jeho okolí a dokáže být za něj vděčný 	ČJ,CJ - jazyk, jazyková komunikace Ov, D - člověk a společnost TV - člověk a zdraví Z - člověk a příroda Vv - umění a kultura	

<ul style="list-style-type: none"> - verbální vyjádření pozitiv druhých - reflexe nad dobrem, které od druhých přijímáme 		<p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Reálné a zobrazené vzory</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní informace o vlivu vzorů na život jedince - funkce vzorů - změny ve vzorech během lidského vývoje - senzibilizace pro rozlišování vzorů - nebezpečí pochybných idolů - vliv reálných vzorů - prosociální vzory ve vlastní rodině - prosociální vzory ve veřejném životě - vliv zobrazených vzorů a 	<ul style="list-style-type: none"> - všímá si vzorů ve svém nejbližším okolí - vnímá působení vzorů ve svém životě - rozlišuje pozitivní vzory od pochybných idolů - identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - vnímá nebezpečí identifikace a imitace pochybných vzorů - reflektuje svůj vztah k autoritě - rozvíjí svůj mravní úsudek na příkladech ze života vzorů 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov, D- člověk a společnost</p> <p>TV, VkJ- člověk a zdraví</p> <p>PŘ, Z- člověk a příroda</p> <p>Hv, Vv- umění a kultura</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova 	

<p>vhodné literární a filmové prameny</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k autoritě - podstata imitace a identifikace - pravidla zdravé identifikace - nebezpečí nezdravé identifikace - rozvoj mravního úsudku na příkladech ze života vzorů 		<ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova - výchova demokratického občana - mediální výchova - enviromentální výchova - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	
<p>Asertivita</p> <ul style="list-style-type: none"> - agresivní a pasivní styl chování - podstata asertivity - vysvětlení a nácvik asertivních technik - asertivní komunikační dovednosti - zdravé sebeprosazení se 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá asertivitu ve vztahu ke zdravému sebeprosazení - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním - neagresivním způsobem obhajuje své práva 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov, D- člověk a společnost</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské 	

		- pracovní	
<p>Prosociálnost ve ztížených podmínkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - limity prosociálnosti - prosociální chování k neoblíbeným, nesympatickým atd. lidem - prosociální rozhodování a chování ve vypjatých situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže jednat prosociálně i ve ztížených podmínkách 	<p>ČJ,CJ- jazyk, jazyková komunikace</p> <p>Ov, D- člověk a společnost</p> <p>TV- člověk a zdraví</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana <p>Podpořené kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problému - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní 	